

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэмрэ и Правительствэрэ ягъэзет

ЦЫФХЭМ ПСЭУКІЭ АМАЛЭУ ЯІЭР НАХЫШІУ ШІЫГЭНЫР АНАХЪ ШЪХЪАІ

**Тыгэгъазэм и 6-м АР-м иминистрэхэм
я Кабинет зичэзыу планернэ зэхэсыгъоу
илагъэм тхьамэтагъор щызэрихьагъ
Премьер-министрэу Къумпыл Мурат.**

Пстэумэ апэу Правительствэм ипашэ Мыекъяупэ игупчэ бэдээршыпэ мы мафэм машлом зыкыщиштэныр кызыхэкІыгъэм кыкІэупчІагъ. УФ-м и МЧС АР-мкІэ и ГэорышІапэ ипашэ игуадзэу Игорь Дородо-

фыгъэр. Охътабэ тырамыгъашІу ащ епхыгъэ Іофхэр зэафынхэу ар зипшэрылхэм Премьер-министрэм къафигъэпытагъ.

Нэужым медицинэм иІофхэм, бюджет ахъцэм, нэмыкІхэм атегущыІагъэх. Медицинэм имо-

новым кызыериуагъэмкІэ, пстэумкІи щепІэ чІыпІи 9-мэ къакІэнэгъагъ, ахэм ачІэлъыгъэ товарыр стыгъэ, зым машлом лъэшэу иягъэ ригъэкІыгъ. Пэшорыгъэшэу кызыралытагъэмкІэ, машлом зэрэрэу сомэ миллиони 9-м ехъу кыыхыгъ, цыфхэм шьобж хахыгъэп. Электричествэм ыпкъ ар кыкІыгъэу ары а мафэм зэрагъэунэ-

дернизация фэгъэхыгъэ Федеральнэ программэм къыпкырыкІыгъэ республикэм щаштэгъэ программэм кыдылгытэрэ Іофыгъохэм къатегущыІагъ АР-м псауныгъэр къэухъумэгъэнымкІэ иминистрэу Натхъо Разыет. Ащ кызыериуагъэмкІэ, псауныгъэм икъэухъумэн епхыгъэ учреждениагъэхэм яшІын, непэ Іоф зышІэрэ 29-мэ ягъэцкІэжыын, нэ-

мыкІ зэхъокІыныгъабэхэр ащ кыдыхэлъытагъэх. ГушыІэм пае, Тэхъутэмыкыуае щырагъэжыгъэ сымэджэщыр аухыжышт, кыхъашт 2011-рэ ильэсым фельдшерскэ-акушерскэ пункти 4 ашынуу агъэнэфагъ, медицинэм епхыгъэ оборудованим имызакъоу, нэмыкІэу сымэджэщхэм ящыкІыгъэ пстэури икъоу арагъэгъотын гухэлъ яІ.

— Цыфхэм псэукІэ амалэу яІэр нахышІу шІыгъэныр пстэумэ анахъ шъхъаІ, — кыІуагъ Премьер-министрэм. — Тимедицинэ зэрэщытэу нахышІум ылъэныкыкІэ зэхъокІыныгъэхэр фэтшІынхэу тыфай, ар гъэцкІагъэ зэрэхъуштым тыдэлэжъэн фае.

АР-м финансхэмкІэ иминистрэу Долэ Долэтбый кызыериуагъэмкІэ, ильэсэу тызыхэтым пыкІыгъэ мэээ 11-м кыкІлоцІ республикэ бюджетым пстэумкІи сомэ миллиарди 2-рэ миллион 88-м ехъу кыыхэлъхыгъэ хъугъэ. Ар блэкІыгъэ ильэсым ащ фэдэ иуахътэ егъэпшагъэмэ, сомэ миллион 400-м ехъукІэ нахыб. Федеральнэ инвестицие ахъшэу республикэм кыфатІупщын фэягъэр зэкІэ хэзыгъэ имыІэу кыфэкІуагъ. Министерствэхэм ыкІи ведомствэхэм бюджет ахъшэр икъоу джыри зымыгъэфадагъэхэр зэрахътхэр министрэм кыІуагъ. Ильэсэу тызыхэтыр

имыкІыгъэ ахъшэр зыфэгъэзагъэм пэІуагъэхъанэу Правительствэм ипашэ къафигъэпытагъ.

Джащ фэдэу дин конфессиехэм япашэхэр, общественнэ организациехэм ялыкІохэр зыхэлэжъэхэрэ «Іэнэ хъураехэр», гъогур щынэгъончъэным фэгъэзэгъэ комиссием изэхэсыгъохэр нахыбэрэ зэхашчэнхэу, ильэсыкІэ мэфэкІэу къэблагъэхэрэм языфэгъэхъазырын нахъ чанэу дэлэжъэнхэу, щынэгъончъэным фэгъэзагъэхэм япшэрылхэр хэзыгъэ имыІэу зэшІахынхэу къафигъэпытагъ, нэмыкІ унашъохэри кышІыгъэх. УФ-м и Президент УФ-м и Федеральнэ ЗэІукІэ фэкІорэ Джэпсалъэу кышІыгъэм кыфигъэзэжыгъэ, ащ кышыхыгъэшыгъэхэр гъэцкІэгъэнхэм фэшІ шъхъадж зыфэгъэзагъэмкІэ шІэгъэн фаер рахъухъанэу къариуагъ.

ХЪУТ Нэфсэт.

Сурэтхэр Іэшынэ Аслъан кытырихыгъэх.

Адыгэ Республикэм и Президентэу А.К. ТхьакІушынэм фэкІо

Лыгтэныгъэ зыфэтшІырэ Аслъан Кытэ ыкъор!

ПсэупІэу Трехречнэм чІыгу Іахъхэмрэ унэхэмрэ япхыгъэ тхыльхэм ягъэхъазырын иІоф щызэхэщэгъэнымкІэ уишІуагъэ зэрабгъэкІыгъэм пае муниципальнэ образованиеу «Кужорскэ къоджэ псэупІэр» зыфиІорэм иадминистрацие псэупІэу Трехречнэм дэххэм ацІэкІэ кызыерпфэразэр къыплъытэгъэІэсы.

Адыгэ Республикэм мылкъум епхыгъэ зэфыщытыкІэхэмкІэ икомитет итхьаматэу Бочарникова Ирине Павел ыпхъур чанэу хэлэжъэз, амыгъэкъошырэ мылкъумкІэ фытыныгъэхэр тхыгъэнхэм пае документхэм яштэн псэупІэу Трехречнэм щызэхашагъ. Джы мыщ щыпсэухэрэм яІофыгъохэр зэшІохыгъэнхэм пае Мостовской районым, еІланэ Мыекъяупэ районым кІонхэр имышыкІэгъэжъ хъугъэ. Трехречнэм щыпсэухэрэм янахыбэм аныбжэ зэрэхэкІотагъэр къыдэплъытэмэ, тицыфхэм лъэшэу ящыкІэгъэ Іофышхо зэшІохыгъэ хъугъэ.

Лыгтэныгъэ кыпфэзышІэу, муниципальнэ образованиеу «Кужорскэ къоджэ псэупІэр» зыфиІорэм ипашэу **М.П. СТАРУШКО**

Парламент едэлунхэр

ШІэгъэн фаехэр агъэнэфагъэх

Депутатхэр, къэралыгъо ыкІи муниципальнэ хэбзэ органхэр, къулыкъу зэфшъхъафхэр, общественностым иІыкІохэр, шІоигъоныгъэ фызиІэ пстэур кыыхагъэлажъэхэзэ зэхэфыгъэн фэе Іофыгъоу щыІэныгъэм кышынафэхэрэм яхыбІэгъэ парламент едэлун зауІэ мы ильэсым Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм икомитетхэм зэхашчэгъагъ. Ахэм яаужырэу щытыгъ культурэмкІэ, спортымкІэ, СМИ-мкІэ ыкІи общественнэ организациехэм адырІэ зэпхыныгъэхэмкІэ комитетэу Евгений Са-

ловыр зипашэр кІэщакІо фэхъуи тыгэгъазэм и 7-м зэхашчэгъэгъэ парламент едэлунхэр. Мы Іофыгъом хэлэжъагъэхэр тегущыІагъэх темэу «Адыгэ Республикэм щызэхэщэгъэ библиотекэ ІофшІэныр: изытет, кыныгъохэр, гугъапІэхэр» зыфиІорэм. Мы зэІукІэгъум хэлэжъагъэх Къэралыгъо Советым — Хасэм и Тхьаматэу Анатолий Ивановыр, ащ игуадзэу Сапый Вячеслав, ыпшъэкІэ зыцІэ къыщетІогъэ комитетым итхьаматэу Евгений Саловыр, ащ игуадзэу Сергей Писмак, комитетхэм ятхьа-

матэхэу УдыкІэко Юрэ, Шъхъэлэхъо Аскэр, Галина Орловар, Татьяна Петровар, бюджетфинанс, хэбзэІахъ ыкІи экономикэ политикэмкІэ комитетым итхьаматэ игуадзэу Мырзэ Джанбэч, АР-м культурэмкІэ иминистрэу Чэмышъо Гъазый, ащ игуадзэу ШъэуапцІэкъо Аминэт, муниципальнэ образованийхэм яІыкІохэр, Адыгэ Республикэм ибиблиотекэ системэ иІофышІэхэр, нэмыкІхэу рагъэблэгъагъэхэр.

(ИкІгъух

я 2-рэ нэкІубгъом ит).

Шэгъэн фаехэр агъэнэфагъэх

(Апэрэ нэклубгом кыщечжъ).

Парламент едэлунхэм ахэлэжъагъэхэм шүфэс къарихыгъэ, Парламентым и Тхьаматэу Анатолий Ивановым тищылэныгъэ библиотекэм чыплэ гъэнэфагъэу щибубытырэм, непэ а отраслэм иматериальнэ шылакэ уи гъэрэ-зэным тет плон зэрэмылэкълэ-щтым ыкӀи тапэкӀэ ифэшшошэ Иофыгъохэр зехъэгъэнхэ зэрэфам къащыуцугъ.

Къэралыгъо Советым — Хасэм культурэмкӀэ, спортымкӀэ, СМИ-мкӀэ ыкӀи общественнэ организациехэм адырӀэ зпхыныгъэхэмкӀэ икомитет итхьаматэу Евгений Саловым библиотекэ системэм тищылэныгъэ мэхъанэу щырир ыкӀи хэхъоныгъэкӀэ плытэн плэкълэщт лъэныкхъохэр кыыхигъэхъэхэ, анахъу ащ ыналэ зытыридагъэхэр джырэ шылакӀэу тызыхэтым кыздихырэ кыныгъохэу библиотекэхэр, ахэм яИофышӀэхэр зэрехылылэхэр, яматериальнэ-техническэ базэ гъэтэрэзыгъэн, яИофышӀэхэм ялэжъапкӀэ кӀэлэ-тыгъэн ыкӀи ащ пӀае кызыфэгъэфедэгъэн фӀе амалхэр ары. Библиотекэ системэр зылыгъыжъын шыкӀэм тепщэ зэрэмыху-щтыр, джы зэрэщытым фӀэдэу хабзэм имылькыкӀэ ащ ищылӀагӀэ гъэтэрэзыгъэн зэрэфаер, законхэм зэхъоклыныгъэхэр афӀэшылгъэнхэм игъо зэрэхъугъэр кы-Иуагъ. ПчъагъэхэмкӀэ ыкӀи щысэхэмкӀэ иеплъыкӀэхэр кыушы-хъатыжыгъ. Республикэ хабзэм икыутамэхэр зедӀэхъэхэ тапӀэкӀэ а

отраслэм епхыгъэ кыныгъохэр дӀэгъэзыжыгъэнхэм ящыпкыгъу фӀэлэжъэнхэ фаеу зерилыгъэр хигъэунэфыкыгъ.

Ащ ыуж гушыӀэр ратыгъ Адыгэ Республикэм культурэмкӀэ иминистрӀэу Чэмышшо Гъазый. Непэ тиреспубликэ ибиблиотекэ системэ зэхэщӀагъу иӀэм, кыныгъоу зэрехылылэхэр, зэшӀохыгъэн фаеу кӀэуцурэ пшӀэ-рылгъхэм, отраслэм хэхъоныгъэхэр егъэшылгъэнхэм телытэгъэ республикэ программэ зэрэхъагъэуцугъэм ыкӀи ащ игъэцӀэкӀэ-жыын епхыгъэ гугъапӀэхэм, республикэм ипашӀэхэм отраслэм ищылӀагӀэ нахышӀу шлыгъэным пӀае зэрэхъэрэ Иофыгъохэм, аужыпкӀэм ЛъэпкӀэ библиотекӀагъу джырэ уахътэм диштӀэу Иоф зышӀэщтым игъэпсын епхыгъэ Иофыгъохэр зэхэфыгъэнхэу Адыгэ Республикэм и Президент пшӀэрылгъэ зерафӀышылгъэм, нэмыкӀыбэхэм къатегушылагъ. КӀэлӀэу кӀэплон хъумэ, непэ республикэм ибиблиотекэ системэ ищылӀагӀэ зэрэгъэпсыгъэр игъэ-кӀотыгъэу кырилотыкыгъ ыкӀи тапӀэкӀэ шӀэгъэн фаеу ылыгътэхэрэм къащыуцугъ.

Парламент едэлунхэм ахэлэжъагъэхэм ащыщхэр кӀэгушыла-гъэх, яИофшӀагӀэ зэрэхъэщӀа-гъэр, яматериальнэ базэ изытет, зыфӀныкхъохэр, ІэпыӀэгъухэр, кадрэхэмкӀэ яИофхэм изытет, ялэ-жъапкӀэ зэрэмакӀэр, нэмыкӀ гу-мӀагъоу ялэхэр квалотагъэх. ЗыгъэгумӀагъу Иофыгъохэр кызылотыкыгъэхэм ащыщхэр Адыгэ Республикэм и ЛъэпкӀэ библиотекэ идиректорӀэу Къат

Саудэт, Адыгэ къэралыгъо уни-верситетым и Научнэ библиоте-кэ идиректорӀэу Лъэустэн Фати-мэ, Кошхъэблэ районым имеж-поселочнэ централизованнэ библиотекэ системэ ипашӀэ игуадзӀэу ЕмыкӀ Марыет, МыекъопӀэ рай-оным имежрайоннэ библиотекэ системэ идиректорӀэу Людмила Гладковар, кӀалӀэу МыекъуапӀэ и Гупчэ библиотекэ идиректорӀэу Людмила Клейменовар, Красногвардейскэ районым имежпоселочнэ централизованнэ библиотекэ системэ идиректорӀэу Татьяна Старинар, Къэралыгъо Советым — Хасэм и депутатӀэу Шхъхъэлхъо АскӀэр.

Нэужым парламент едэлунхэм якӀэууххэр кызыэфыхысыжыгъэ Евгений Саловым. ШӀэны зэрэхъугъэу, парламент едэлунхэм ярекомандациехэу АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм, АР-м иминистрӀэхэм я Кабинет, муниципальнэ образованиехэм яЛы-кӀо ыкӀи гъэцӀэкӀагъу органхэм, Адыгэ Республикэм ибиблиотекэ сообществэ, информации жугъэм иамалхэм зытегушы-Іэгъэхэ Иофыгъом ехылаагъэу зэшӀуахын фаехэу игъо афалгъэ-гъухэр зыгъэнафэхэр ашта-гъэх.

СЭХЪУТЭ Нурбий.

ПрезидентӀэу ТхьакӀушыны Аслъан иунашӀокӀэ республикэм икӀэлӀцыкӀу ІыгыпӀэ анахъ дӀэгъум икыхэхын фӀэгъэхыгъэ зӀнэкъокъу илъэс ищхъугъэу АР-м гъэзэныгъэмрэ ШӀэныгъэмрӀэ и Министр-ствэ зэхещӀэ. Ащ иИофышӀэу Вэрэкъо Хъурет кызыриуа-гъэмкӀэ, республикэм ит кӀэл-ӀцыкӀу ІыгыпӀэхэу зӀнэкъо-къум хӀэлӀагъэхэрэм ащыщӀэу анахъ дӀэгъуи 10-р кыыхахы. АхъщӀэ ахэм апӀэхъэрэр сомэ миллиони 3 мэхъушӀ, сомэ мин 300 зырызӀэу атырауащ.

Мы илъэсым кӀэлӀцыкӀу ІыгыпӀэ 60 зӀнэкъокъум хӀэлӀагъэ. Анахъ дӀэгъухэу кы-хыхыгъэх МыекъуапӀэ икӀэл-ӀцыкӀу ІыгыпӀэхэу NN 32-р, 55-р, 62-р, 34-р, поселкӀэу Тульскэм дӀэт ІыгыпӀэу N 2-р, Кошхъэблэ районым-кӀэ «Насыпыр», Адыгэ кӀалэ икӀэлӀцыкӀу ІыгыпӀэу «Сказ-кӀэр», Инэм дӀэт ІыгыпӀэу N 8-р, ДжӀэжэ районым шыӀэ ІыгыпӀэу N 9-р, Красногвар-дейскэ районым икӀэлӀцыкӀу ІыгыпӀэу N 6-р.

Джырэ лъэхъаным диштӀэрэ программӀэхэр зэрагъэфедэхэрэмкӀэ, ахэр агъэцӀкӀэнхэм-кӀэ амалӀэу аӀэкӀэлгыр зыф-

ТицӀыф цӀэрылохэр

Зыхъэм итворчествэ фӀэгъэхыгъэщт

Зыхъэ Заурбий зӀлашӀэрэ цӀыф, Урысыем, КъэбартгӀэ-БӀалъкъарым язаслуженнэ артист, Адыгэ Республикэм ина-роднэ артист, Кубань искусств-вэхэмкӀэ изаслуженнэ Иофы-шӀэшху.

Адыгэ Республикэм и ЛъэпкӀэ театрэ илъэсыбэ хъугъэу Зыхъэ Заурбий шӀэлажӀэ. Спектакл-хэу «Тартюф», «ПсӀэлыхъо-хэм», «МӀэдэя», нэмыкӀхэми зӀ-рахӀэлажӀэрэм кӀеушыхъаты артистыр жанрэ зӀфэшхъаф-хэм зӀрафгъэсагъэр.

Медицинэ сӀнэхъатыр кы-хихи еджапӀэм Заурбий чӀэхъэ-гъагъ, ау театрэр нахъ шӀогъэ-шӀэгъонэу ылыты, ищылэны-гъэ ащ ритыгъ.

Зыхъэ Заурбий обществен-

нэ Иофыгъомэ чанэу ахӀэлажӀэ. Кошхъэблэ Адыгэ Хасэм хӀтӀэу лъӀапкӀ шӀэн-хабзэхэр ныбжы-кӀэмэ кӀафӀуатӀэ. ЗыщӀапугъэ кӀуаджӀэр, районыр шӀу елъэ-гъух. Ишхъэгъусэу МӀалайчӀэт АР-м инароднэ артистк, зы спектаклэм зӀдӀхӀэлажӀэхэуи бӀэрэ кыыхэкӀы.

Адыгэ Республикэм и КъӀэ-ралыгъо филармоние Зыхъэ Заурбий итворчествэ фӀэгъэ-хыгъэ зӀхӀахъэ тыгъэгъазэм и 10-м щыкӀощт. А мафӀэм арти-стым кыфӀэгъушӀоштых, театр-ализованнэ кӀэшыӀынхэр кӀа-гъӀэлӀэгъоштых.

САХЪИДӀЭКЪО Нурбий.

СурӀэтым итыр: **Зыхъэ За-урбий ичӀыплӀэгъухэм ахӀс.**

«Соловушкэр» кӀахӀэщыгъ

дӀэмкӀэ, ны-тыхэм ІыгыпӀэм уасэу фашӀырэмкӀэ, материаль-нэ-техническэ базэм изытеткӀэ, нэмыкӀ шапхӀэхэмкӀи зӀнэкъо-кӀуыгъэх. ДӀэгъуипшӀэу кыыха-хыгъэхэм рагъэкъугъэ баллхэм-кӀэ анахъ кӀахӀэщыгъэр Мые-къуапӀэ икӀэлӀцыкӀу ІыгыпӀэу «Соловушка» (N 32-р) зыцӀэр ары.

Ащ ипашӀэу Владлена Кононо-вам кызыриуагъэмкӀэ, мы зӀ-нэкъокъум ятӀонӀэу текӀоныгъэр кыщыдахы ыкӀи техническэ базэр гъэпытӀэгъэнымкӀэ ІэпыӀэ-гъушхо ар кӀафӀэху. ІыгыпӀэм чӀагъэуцонэу кӀащӀыгъэ пкы-гъохэм яугъу кытфӀишылгъэ «Соловушкэм» иметодистӀэу Ирина Сидоренкэм. Анахъ цы-кӀухэр зычӀӀэс группитӀум бас-сейн гъушгъэм фӀэдэ зырыз ыкӀи зыщышхӀэщтӀэ ІанӀхэр афычӀа-

гъэуцугъэх. Адрэ группэхэм апае бӀэу джӀэгъуалӀэхэр, мӀфӀкӀ мафӀэхэм ялӀэхъан зышалӀэщт шыгъын зӀфэшхъафхэр, гъо-гурыкӀоныр щынӀэгъончӀэным фӀэгъэхыгъэ ИофхъабзӀэу зӀ-хӀащӀэхэрэм апае нӀрылӀэгъу ІэпыӀэгъухэр, спорт Іэмэ-псы-мэхэр, джырэ лъэхъаным ди-штӀэрэ музыкальнэ Іэмэ-псы-мэ дӀэгъухэр, нэмыкӀхэри Іы-гыпӀэм джы иӀх.

СӀ шхъэкӀэ сӀнӀрылӀэгъ-гъуыгъ сабийхэри, ны-тыхэри а пӀстӀэуи зӀращыгушӀулыгъгъэ-хэр. Хабзэм иӀэпыӀэгъу зӀхӀа-шӀагъ, нахыбӀэрэ ащ фӀэдэ зӀнэкъокъухэр зӀхӀащӀэхэм, шӀуагъэ кызыритыщтым шӀӀэ хӀэлӀп.

ІӀШЫНЭ Сусан.

СурӀэтыр ІӀшынэ Аслъан тырихыгъ.

Наркоконтролым кӀеты

ЗӀфӀэхысыжыхэр ашӀыгъэх

Наркотикхэр хӀэбзӀнчӀэу гъэзекӀогъэнхэм пӀэуцужыгъэ-нымкӀэ кӀуылыкӀоу Адыгеим щызӀхӀэщӀагъэм оперативнэ-профилактическэ ИофхъабзӀэу «Іушхъэ-2010»-рӀэ зыфиІоу жӀоныгъуакӀэм кыщегъэ-жъагъэу аужырӀэ бжыкхэ мазэм нӀс ригъэкӀоклыгъэм зӀфӀэхы-сыжыхэр фашӀыгъэх. Мыщ ипресс-кӀуылыкӀу тызӀрӀэчи-гъэгъозагъэмкӀэ, кӀӀырэ уц-хэу наркотик зыхашӀыкӀыхэр нахыбӀэу гъӀаодыгъэнхэм фӀшӀ а ИофхъабзӀэр гъатхэм рагъажьӀш, ахэр «Іуахыжын-хэм» игъо кӀӀэсыфӀ макӀо.

Пчъагъэхэм кызырагъӀэла-гъорэмкӀэ, мы ИофхъабзӀэр Адыгеим шӀӀагъэ наркотикхэм

ягъэзекӀон епхыгъэу бзӀджэ-шӀэгъи 190-рӀэ агъэунэфыгъ, уголовнэ Иофи 108-рӀэ кызы-Іуахыгъ. КӀӀырэ уц зӀфӀ-шхъафхэу наркотикхэр зыха-шӀыкӀыхэрэр яшагъухэм кӀаз-радагъотагъэм кыхӀэкӀэу уго-ловнэ Иоф 48-мӀэ язӀхӀэфын макӀо.

ІофхъабзӀэм изӀфӀэхысыжы-хэм кызырӀэхагъӀэщыгъэмкӀэ, наркоконтролым икӀуылыкӀу-шӀэхэм наркотик килограмм 16 бзӀджашӀэхэм кӀахӀахыгъ, зӀкӀэмкӀи квадратнэ метрӀэ 545-м хӀэбзӀнчӀэу кӀащагъэ-кыгъэ уцхэу, куандӀэхэу нарко-тик зыхашӀыкӀынуу щытыгъэ-хэр агъӀэкодыгъэх. Ахэм афӀ-дӀэу кӀӀырэ уцӀэу агъӀэстыгъэр килограмми 193-рӀэ мэхъу.

(Тикорр.).

Джырэ уахтэ Иофыгъо шъхьалэхэм зэу ащыц кIэлэцIыкIу Iыгъыплэхэм япчъагъэ зэримыкьурэр. Зэрэеспубликэу пштэмэ, сабий мини 8 фэдиз чэзыум хэт, ащ щыцэу мини 5-р кьалэу Мыекъуапэ щэпсэу. Гъобэкъое кIэлэцIыкIу Iыгъыплэм ясабий ратымэ ашIонгъоу лъэлу тхылъ 73-рэ ны-тыхэм къатыгъагъ. Ар зэшлохыгъэ хъугъэ сломы сыхэукъоштэп. Сыда Iомэ мы илъэсым Iоныгъом и 14-м сабий 50 зыщалыгъышт группэхэр еджаплэм кыщызэIуахыгъэх.

Адрэ кэнагъэхэм хэкIыплэу кьафагъотыщтым, группэхэм Иоф зэрашIэрэм, арагъэшхырэм, нэмыкIхэм афэгъэхьыгъэу кIэлэцIыкIу Iыгъыплэм ипашэу Къат Майе джырэблагъэ гуцылэгъу тыфэхъугъ.

— Ны-тыхэмкIэ мэхъанэшхо зилэ Iыгъыплэр торжественнэу кызылэуахы зэхъум, Президентэу ТхьакIушынэ Аслъани хэлэжъагъ, игуапэуи кьафэлъэIуагъ. Иоф зышIэрэ ны-тыхэр кыныгъо хэтыгъэх, станицэу Рязанскэм ясабийхэр ащэщтыгъэх. Джы кIэлэцIыкIу еджаплэм фагъэхъахэрэр зыщалыгъ группитIу гурыт еджаплэм хэтэу Иоф ашIэ. Ахэм нэгъырэ 25-рэ зырыз арыс.

— Май, джыри чэзыум хэтхэр шъуIэхэ, хъауми чIыплэхэр зэкIэми агъотыгъа?

— Нэгъырэ 20-м ехъумэ ялэIу тхылхэр тIыгъых. ФэгъэкIотэныгъэ кытфаши бэмышIэу чIыплэ 10 кытатыгъ, ны-тыхэу зыпшэ ифрэтхэм плэкIор ыкIи щыгъынхэр зыдалъхъащт шкафхэр кызыщэфкIэ, ясабийхэр тштэщтых.

— Щагум укызыдахъэIэ, уналэ темьдэн плэкIы-рэн сабийхэр зыщыджэгур-рэ площадкэр зэрэтегъэ-псыхъагъэм, асфальткIэ гъогур зэрэпкIагъэм, унэ кIоцIыри джырэ шапхъэхэм адиштэу зэрэшIыгъэм, мебелир зэрэIэм. А зэпстэури хэт имылькукIэ зэжугъэгъотыгъа?

— Iэмэ-псымэу чIэтхэр, джэгуалгъэхэри ягъусэжъэу АР-м гъэсэныгъэмрэ шIэныгъэмрэкIэ и Министерствэ кытфисагъэх. ГъэпкIэжъынхэр ашIыхэ зэхъум, тидепутат-

ГЪОБЭКЪОЕ кIэлэцIыкIу хэм апай

хэу Мыгу Рэщыдэрэ УдыкIэко Юрэрэ ямылькукъы хъахалъхъагъ, ащкIэ лъэшэу тафэраз. Къуаджэм дэс фермерхэри Iэпылэгъу кытфэхъухи, кIэлэцIыкIу Iыгъыплэм екIурэ гъогум асфальт кытфытыралъхъанэу рагъажьы, Пэнэжыкьуае щыц бизнесменэу, гъогушIэу Хъабэхъу Юрэ аригъэхъыжыгъ. Ащ нэмыкIэу тищыкIагъэхэм апэлудгъэхъанэу Юрэ сомэ мин 50 кытитыгъ. Мары шъолэгъу кьэтщэфыгъэхэу щытых, джыри дгъэуцунхэу игъо тифагъэп, группэхэм ачIэтынэу телевизорхэр ыкIи дивидиэхэр.

— Мэзэ Iыгъыплэу ны-тыхэм атырэр сьд фэди-за?

— Сомэ 300-м нэсы, сабыибэ зилэ ныхэм ыкIи зигъот макIэхэм сомэ 150-рэ атырэр. Iыгъыплэр тирайонкIэ анахь макI. ГушыIэм пае, Рязанскэм сабийхэр зыщэщтыгъэхэм сомэ мин алахыщтыгъ.

— Зэрагъаххэрэм игугъу кьытфэпшIыгъэмэ дэгъугъэ.

— Сэ сишIошIыкIэ, дэгъоу агъашхэх. Мафэм щэ:пчэдыжъым, щэджагъом ыкIи кызыушыжъэхкIэ. Нахь шъхьалэр щэджэгъуашхэр арыш, стырыпс, лым хэшIыкIыгъэ шхыныгъом гарнир игъусэу, ащ по-

щытэп. Ар сьд екIола-кIэлэ зэшлохыгъэ хъура?

— Шыпкьэ, ар псынIагъоп. Лъэлу тхылхэр зыфатхыгъагъэри, кыхъызыгъэхэри район администрацием гъэсэныгъэмкIэ и ГъэIорышIаплэ ипаш. Нэгъырэ пчъагъэу Iутыр тшIомакI. Группэ пэпчэ кIэлэпIу ыкIи кIэлэцIы-

мидор,нэшэбэгу е морковь салат кьадырамытэу хъурэп. Щэджэгъоужыми IэшIу-IушIу епхъэшхъэ-мышхъэ ара-ты. Гъэшхэн Иофыр зыпшэ дэкIырэр Теу-пожэ район администрации ары. ЛэжъапкIэри ащ игъом кытиты.

— КIэлэцIыкIу хэм Иоф адэзы-шIэщтым икыххын IэшIэхэу

кIухэм яфэIо-фашIэхэр зыгъэ-цэкIэрэ зырыз арыт, кIэлэпIухэр чэзыу-чэзыоу зэблихъоу зы нэгъырэ тиI. МузыкэмкIэ кIэлэ-егъаджэр мэфэныкъом щэлэ. Ар макIэ. ГыкIэн Иофыр зэшIоныхырэми кьин елъэгъу. Узынэгъырэу сабий 50-мэ уафэгыкIэныр, ащ фэдиыр утыпшIыжъыныр IэшIэхэп. Арыш, джыри ставкэхэр кытатынхэу сьалэIугъ. Тыкьагъэгугъагъэу тьжэ.

КIэлэпIухэр дэгъоу сабий-хэм агурэлэх. УазыхаплъэкIэ, зыр акокI ис, зыр апашхъэ ит. Сэри загъорэ сахахъэу кыххэ-кIы. Джырэ нэс хэти тхъаусы-хэу зэхэсхыгъэп. Пчэдыжым кьащэрэ кIэлэцIыкIу хэр чэфэу щагум кызырэдэлъадэхэрэм кьеушыхъаты агукIэ Iыгъыплэм зэрэфэщагъэхэр. Сэ сипхъорэлъф цIыкIуи мафэ кьэс кыыздэсэщыш, сапэ итэу чIэ-лъадэ. Ар кIэлэпIухэм яшIуа-гъэу сэлъытэ.

— Мары ИлъэсыкIэр кьэ-благъэ, ащ зэкIэми етIуп-щыгъэу зыфагъэхъахыры. Шъо ащ сьдэуцтэу шъу-пэгъокIыцта?

— Тэри ауж зыкьидгъэнэ-щтэп. Лыжъ ЩтыргъукIми Ос Пшгашгъэми ашыгъыщтхэр кьэтщэфыгъахэх. Усэхэр кьэ-зыIошъушт цIыкIу хэм араты-гъэх кызырагъэшIэнэу. Музы-кэр языгъэхъырэ Шъхьэлэхъо Заремэ джы кышгъэгъагъэу Иоф адешIэ, ордэхэр арегъа-шIэх.

ШIухафтынхэм ягугъу кьэтшIымэ, гъэ кьэс а 1—7-рэ классхэм арысхэм районым кьафешы. Ау мыгъэ джыри зи кьаIуагъэгоп. Ны-тыхэр мыгу-Iэжъынхэу алуи шIухафтынхэр кызыращэфышт ахъщэр зэ-халъхъагъэх.

— Май, гуцылэгъу укы-зэрэпфэхъугъэмкIэ тхъа-уегъэпсэу. Шъуигухэлхэр Тхъэм кыжъудегъэхъух. IЭШЪЫНЭ Сусан.

Сурэтхэр Iэшынэ Аслъан тырихыгъэх.

Къоджэдэсхэр афэразэх

Щыфхэм шIукIэ уигугъу ашIымэ, уалыгъэмэ, уагъэ-лъаплэмэ зымыуасэ щыIэп. Ащ фэдэу лъытэныгъэ афа-шIэу, Иофыгъо пстэоу чылэм кышгъэжъэхэрэм якIэщакIохэу, ныбжыкIэхэмкIэ щысэ-техыплэхэу тикъуаджэ кьыдэ-кIыгъэр макIэп.

Непэ ахэм кьахэзгъэщэу, зишIушIагъэ шъуналэ тешгу-дзэнэу сызыфаер Джыракъые икIэлэ плугъэхэу Тамбовскэ тхъушI заводым идиректорэу Лъэустэнджэл Ибрахимэрэ ООО-у «Зарям» ипашэу Къэ-гъэзэжъ Муратрэ.

Былъымэнхэм ямэфэкIы-шхоу Къурмэным ехъуIэу мы кIэлэитIум яунэе мылькукъы кы-хахи къоджэдэсхэм ахъщэ кьа-ратыгъ. АщкIэ къуаджэм иефэндэу Мерэм Мыхъамодэ-рэ къоджэ Советым итхъама-тэу Нэгэрэкъо Казбекрэ бы-лым пашгъэ аукIи, зигъот ма-

кIэу, сымаджэу, сабыибэ зилэу чылэм дэххэм афагошгъ. Бы-лымым изэIыхынкIэ, иго-щынкIэ ныбжыкIэхэм чаныгъэ кызыхагъэфагъ. ЖакIэмыкьо Ерстэм, Къэлэшгъэо Къандаур, Мерэм Амин, Гъогъо Январ-бий, Лъэустэнджэл Мурат, Мэрэтыкьо Салбий, Къатмэс Азамат зэдэлэжъхэзэ мы Иофыр дахэу зэшIуахыгъ, Iахъхэр нэгъырэ пэпчэ фашэжыгъ.

ЩыIэныгъэ гъогур бэу зэхэ-кIы. Хэти а гъогу зэхэкIыбэм зы кьахихырэр. Зилъэгъо гъогу дахэ теуцуагъэхэу, шIу нэмы-кIыкIэ зыцIэ рязымыгъэлорэ кIалэх мы зигугъу кьэсшIы-гъэхэр. Цыфыгъэ пхэлъмэ, сыдигъуи укьалъэгъушт, укьа-шIэшт. Цыфыгъэр, гукIэгъур бгъэлэплэнхэ плэкIыныр на-сыпыгъ. Дунаим зэрэтетхэм, ашIэрэ Иофым рыгушхонхэ, рыкъэинхэ чIыплэ итых мы кIалэхэр. Ау ащ фэдэ пэгагыи

яплъэгъуIэрэп ахэм. Хьалэ-лых, нэгушIох, гукIэгъушIэх. Къуаджэм игумэкIи, ихъари, игушIуагъуи адалэты. Ягу-лыгъгэ дахи, яхьалэлыгъи чы-лэмкIэ гушIуагъо, цыфхэмкIэ гухэхъошхоу щыт.

Зигугъу кьэтшIыгъэ кIа-лэхэм агу пыкIырэр пыкIэжъэу, янасып зиубгъоу, псауныгъэ пытэ яIэу, ясабийхэм адат-хэхэу илъэсыбэ кьагъэшIэнэу къоджэдэсхэри чылэм иефэн-дэу Мерэм Мыхъамоди афэ-лъаIох, «тхъашъуегъэпсэу» араIо.

КЪУДАЙНЭТ Мур.
Народнэ гъэсэныгъэм иотличник, Адыгэ Рес-публикэм народнэ гъэсэ-ныгъэмкIэ изаслуженнэ ИофышI, егъэджен Иоф-шIэным иветеран.

Романыр кызытегуцыIэрэ къутырым щыIагъэх

Роман-хроникэу «Чемерица. НКВД против Абвера» зыфиIорэм иапэрэ Iахь икыхъэутын журналэу «Литературная Адыгея» зыфиIорэм шаухы. ЯтIонэрэ Iахьыр кыхъащт илъэсым кьыдагъэкIышт. БэмышIэу Мыекъуапэ ыкIи Мыекъопэ рай-оным ятхылъеджэхэмрэ мы романым иавторэу, республикэ Парламентым идепутатэу Евгений Саловымрэ Апшеронскэ районым ит къутырэу Русскэм щыIагъэх, журналым инэ-кIубгъохэр кызытегуцыIэрэ хъугъэ-шIагъэхэм ащыщхэр илъэс 68-кIэ узэкIэлэбжэмэ мыры кызыщыхъугъагъэхэр.

«Чемерица» игероуе Калужный Матвей Савелий ыкьом иунэрэ исадрэ зыдэщытыгъэ чIыплэр ахэм къутырым кы-щагъотыгъ, лыжъым ипхъорэлъфэу Николай Юрьевым ицIы-кIугъом тэтэжъым кыфиIотэгъагъэхэм ахэр шигъэгъозагъэх:

— 1942-рэ илъэсым Iоныгъо мазэм псынэкIэчым пэб-лагъэу, гъогухэр зыщызэхэкIыхэрэм дэжэ, радиопередатчик зэрытыгъэ нэмыц машинэр щытыгъ. Чэцым тиразведчик-хэр тэтэжэ кьеджагъэх. Унэм нэмыцхэр зэрисхэр ахэм агу-ригъэIуагъ ыкIи пийм ипулеметхэр зыдэщыт чIыплэр аригъэ-лъэгъугъ. Часовойхэм кьамыльгъоу разведчикхэр блэкIо-штыгъэх. Ахэм Матвей Савелий ыкьом кьыраIуагъ псынкIэу кызырагъэгъэжъыщтыр. Джарэуцтэуи хъугъэ. Пограничник-хэмрэ партизанхэмрэ зэгъусэхэу къутырэу Русскэм, стани-цэу Темнолесскэм, поселкэу Мэзмай пыйхэр адафыжы-гъагъэх.

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм ипресс-къулыкъу

Къызтэныкырэ 2010-рэ илъэсым иаужырэ мазэ Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм илэшт зэхэсыгъор ыпэкӀэ зэрашыщтыгъэм фэмыдэу мазэм иапэрэ декадэ имыкӀэу зэхашцэтэу агъэнэфагъ. Арэуцтэу зыкӀашыгъэр тыгъэгъазэм и 2-м къыщыублагъэу и 12-м шӀомыкӀэу Къэралыгъо Советым — Хасэм иятфэнэрэ зэлугъэкӀэгъу хэтыщт депутатхэм яхэдзынхэр зыщылэщтхэ мафэр Парламентым ыгъэнэфэн фаеу законом кыделъытэщ ары. Парламентым икомитетхэм ялофшӀэнкӀэ шэны зэрэфэхьугъэу, Къэралыгъо Советым — Хасэм илэшт зэхэсыгъор къэсынкӀэ пӀалъэ щылэу ащ ипвесткэ хагъэуцощт лофыгъохэр комитетхэм агъэнафэх ыкӀи ащ пае зэхэсыгъохэр зэхашцэх.

ХэбзэхьухъанымкӀэ, законностымкӀэ ыкӀи чӀыплэ зыгъэӀорышӀэжыным илофыгъохэмкӀэ комитетым зэхэсыгъоу илагъэм (тхьаматэр Г. Я. Орлова) лофыгъуибл щыхӀэплӀагъэх. Ахэм ащыщ, ыпшӀэкӀэ къызэрэщытӀуагъэу, Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм ышӀыщт унашъом ипроектэу «Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм идепутатхэм яхэдзынхэр гъэнэфэгъэным ехьыллагъ» зыфилоу хэдзынхэр зыщылэщтхэ мафэр зыгъэнафэрэр.

Адыгэ Республикэм и законпроектэу «Адыгэ Республикэм и Законэу «Чыплэ зыгъэӀорышӀэжыным ехьыллагъ» зыфилоу ия 48-рэ статья ия 6-рэ лахэ кӀуачӀэ имыӀэжыу шыгъэжыныр» зыфилоу ия 1-м кӀэщакӀо фӀхьугъ депутатэу Г. Я. Орловар ыкӀи ащ егъэнафэ республикэ законыр федеральнэ законом диштэу гъэпсыжыгъэнэу. Муниципальнэ мылькӀу учёт зэрашӀыр шӀыкӀэм шӀэпхъ гъэнэфагъэ хэлыгъэжыным законпроектыр фэгъэхьыгъ.

Бюджет-финанс, хэбзӀахы ыкӀи экономикэ политикэмкӀэ комитетым (тхьаматэр Р. С. Мыгу) хэтхэр лофыгъуитф хӀэплӀагъэх.

Адыгэ Республикэм и законпроектэу «Адыгэ Республикэм 2011-рэ илъэсымкӀэ ыкӀи план пӀалъэу 2012 — 2013-рэ илъэсымкӀэ иреспубликэ бюджет ехьыллагъ» зыфилоуэр ятӀонэрэ еджэгъум пае къагъэхъазырэ зэхьум комитетым гъэтэрэзыжынын 22-рэ къырахьыллагъ. Ахэм ащыщхуэ 19-р ятӀонэрэ еджэгъум зыщытегу-

щылэхэрэм, 3-р — апэрэ еджэгъум зыщыхаплӀэхэрэм ащыщыгъэх. Комитетым хэтхэм сомэ миллион 21-рэ зытефэрэ гъэтэрэзыжынынхэм адырагъэштагъ. ЗэкӀэ ахэм социальнэ нэшанэ ахэлъ: сомэ миллионыр инсулин къэщӀэфыгъэным ыкӀи шъоушыгъу уз зилэ кӀэлэцӀыкӀухэм зэрӀагъэхэрэр нахь дэгъоу зэхэщӀэгъэным телъытагъ; миллион 4,5-р — жъэгъэу зилэхэм Ӏзэгъу уцхэр къэщӀэфыгъэнынхэм ыкӀи амбулаториехэм, сымэдджэщхэм зэрӀагъэхэрэр зэпымыгъэуэгъэным пӀулахыщт; сомэ миллионыр Ӏэшэ зӀуупӀэныгъэхэм ахэлэжъэгъэ ветеранхэм зычӀэсыщтхэ унэхэр къафӀэщӀэфыгъэнынхэм пӀуагъэхьащт.

Адыгэ Республикэм и законпроектэу «Адыгэ Республикэм и Законэу «Адыгэ Республикэм 2010-рэ илъэсымкӀэ ыкӀи план пӀалъэу 2011 — 2012-рэ илъэсымкӀэ иреспубликэ бюджет ехьыллагъ» зыфилоуэр федеральнэ бюджетым кыкӀыгъэ ахьщэу кыӀэкӀэхьагъэм тегъэпсыкӀыгъэу ащ ифедэхэр егъэтэрэзыжыных. Джащ фэдэу хьарджхэм ифӀэшшошэ гъэтэрэзыжынынхэр афашӀыгъэх. Ахэм яшӀуагъэкӀэ бюджетым имыкӀуныгъэу илагъэр нахь макӀэ хьугъэ. Мы законпроектыр апэрэ еджэгъум телъытагъэу штэгъэнынр комитетым хэтхэм игъо альӀэгъугъ.

Джащ фэдэу комитетым хэтхэр Адыгэ Республикэм и УплӀэкӀу-лътӀэкӀо палатэ 2011-рэ илъэсым Ӏоф зеришӀэщтым ехьылӀэгъэ планым хӀэплӀагъэх. Ахэм хагъэунэфыкӀыгъ ыпэрэ илъэсхэм зэрэщытыгъэм фэдэу, кыхьащт 2011-рэ илъэсми УплӀэкӀу-лътӀэкӀо палатэм

илофшӀэн республикэм бюджет-финанс дисциплинэр щыгъэпытӀэгъэным, бюджет планированием идэгъугъэ зыкӀегъӀэтыгъэным, бюджет зэфыщытыкӀэхэм язэхэщакӀэ ыкӀи бюджет мылькӀур зэрагъэфедэрэм иушӀэкӀун нахьышӀу шыгъэным, Адыгэ Республикэм икъэралыгъо мылькӀу шӀуагъэ къегъэтыгъэным, консолидированнэ бюджетым ифедэхэм якъӀуаплӀэхэмкӀэ амыгъэфедэрэ лъэныкъохэр кыхьагъэщы-

цагъэм илофшӀэн ехьылӀэгъэ къэбарыр» зыфилоуэр зэрагъэцӀэкӀэжыгъэм фэгъэхьыгъэу министрэхэм я Кабинет къыщагъэхъазырыгъэм ехьыллагъ» зыфилоуэрм едӀлугъэнэу.

Социальнэ политикэмкӀэ, псауныгъэр къэухьумэгъэнымкӀэ ыкӀи ветеранхэм ялофыгъохэмкӀэ комитетыр (тхьаматэр Т. М. Петрова) лофыгъуи 10 хӀэплӀагъ. Ахэм ащыщ Адыгэ Республикэм иза-

хьоныгъэ ягъэшӀыгъэнымкӀэ икомитет (тхьаматэр И. М. Ческидов) ятӀонэрэ еджэгъум телъытагъэхуэ законпроектитӀу къыгъэхъазырыгъ.

Адыгэ Республикэм и законпроектэу «Процент 15-м нэсэу этил спирт зыхэт алкоголь продукциер зырызыщӀ шӀыкӀэм тетэу зыӀуагъэкӀыр пӀалъэр нахь макӀэ шыгъэным ехьыллагъ» зыфилоуэр Адыгэ Республикэм щыпсӀэхэрэм япса-

ПАРЛАМЕНТЫМ зыщытегущыӀэщтхэр агъэнэфагъэх

гъэнхэм ыкӀи ащ икъэкӀуаплӀэхэм ахэгъэхьыгъэным, джащ фэдэу гухэлъ гъэнэфагъэм телъытӀэгъэ республикэ программэхэр зэрагъэцӀэкӀэжыхэрэр уплӀэкӀугъэным ыкӀи зэхэфыгъэным зэрӀателъытӀэгъэщтыр.

Къэралыгъо Советым — Хасэм экологиемкӀэ ыкӀи чыопсыр гъэфедэгъэнымкӀэ икомитет (тхьаматэр Хь. Хь. ЕмыкӀ) ООО-у «ЕвроХим-Белореченскэ Минудобрениехэр» зыфилоуэрм Адыгэ Республикэм иэкологие зэрарэу кыфыхьырым ехьылӀэгъэ лофыгъом хӀэплӀагъ. Ащ фэгъэхьыгъэ унашъоу ашӀыгъэм егъэнафэ Къэралыгъо Советым — Хасэм тыгъэгъазэм илэшт зэхэсыгъом «Правительствэ сыхьатым» тегъэпсыкӀыгъэу «Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм 2008-рэ илъэсым тыгъэгъазэм и 17-м номерэу 1041-ГС зытетэу ышӀыгъэгъэ унашъоу «Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм ООО-у «ЕвроХим-Белореченскэ Минудобрениехэр» зыфилоуэрм Адыгэ Республикэм иэкологие зэрарэу кыфыхьырым зэхэфыгъэным фэгъэхьыгъэ комиссиуэ зэхи-

конопроектэу «Адыгэ Республикэм и Законэу «лофшӀэнынр къэухьумэгъэным ехьыллагъ» зыфилоуэрм зэхьокӀыныгъэхэр фӀшыгъэнынхэм фэгъэхьыгъ» зыфилоуэр. Мы законпроектыр къагъэхъазырыгъ Адыгэ Республикэм и Законэу «лофшӀэнынр къэухьумэгъэным ехьыллагъ» зыфилоуэрм номерэу 100 зытетэу 1998-рэ илъэсым шӀэкӀогъум и 16-м аштӀэгъагъэр Федеральнэ законэу «Урысые Федерацием ӀофшӀэнымкӀэ и Кодекс ыкӀи Федеральнэ законэу «Урысые Федерацием и субъектхэм якъэралыгъо хабзэ ихэбзэхьухъэ (лӀыкӀо) ыкӀи гъэцӀэкӀэкӀо органхэр зэхэщӀэгъэнхэм яобшӀэ принципхэм яхьыллагъ» зыфилоуэрм ия 26.3-рэ статья зэхьокӀыныгъэхэр афӀшыгъэнынхэм ехьыллагъ» зыфилоуэр номерэу 157-ФЗ зытетэу 2008-рэ илъэсым бӀдзэогъум и 22-м аштагъэм диштэу гъэпсыжыгъэным пае.

Комитетым хэтхэм законпроектыр апэрэ еджэгъум тетэу Парламентым изэхэсыгъо щыштӀэгъэнэу унашъоу ашӀыгъ.

Къэралыгъо Советым — Хасэм предпринимательствэм ыкӀи туризмэм хэ-

уныгъэ къэухьумэгъэным фӀшӀ хэгъэхьожь лофыгъохэр зехьэгъэнхэ гухэлъым телъытагъ. Мы законпроектым зычӀэ къеӀогъэ алкоголь продукция лӀэкӀыр сыхьатыр 22-м къыщыублагъэу ыужырэ мафэм сыхьатыр 11-м нэс Адыгэ Республикэм итучанхэм ащӀацӀн фимыгъыщтхэу егъэнафэ.

Адыгэ Республикэм и законпроектэу «Адыгэ Республикэм икъэралыгъо мылькӀу е муниципальнэ мылькӀум ахэхьэрэ мыкощырэ мылькӀоу бӀдждӀдэу аратыгъэр ыкӀи ащӀэжыщтэу агъэнэфагъэр щӀэфыгъэнымкӀэ предпринимательствэ цыкӀлӀум ыкӀи гурытым я субъектхэм яфитыныгъэхэр ягъэгъотыгъэнынхэм ехьыллагъ» зыфилоуэрм егъэнафэ мыкощырэ мылькӀоу бӀдждӀдэу аштагъэм инагъэ зышӀокӀы мыхьуштыр, джащ фэдэу предпринимательствэ цыкӀлӀум ыкӀи гурытым я субъектхэу ахэр зыщӀэфыжхэрэм мылькӀум ыуасэ затыжыщт пӀалъэр.

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм ипресс-кӀулыкӀу.

ГушӀуагъор — хъяр,

Бжыхъэкъоежырэ ТэхьутэмыкӀое районым ит къоджэ инхэм ащыщ, псыхъоу Пшызэ исэмӀэгубгъукӀэ щыс. Къуаджэм унэгъо 400 фӀдиз дэс, нӀбгырэ 1500-м лъыӀэсэу шӀэпсэу. Къуаджэр илъэс къэс нахь дахэ мэху. Бжыхъэкъоежырэ къоджэ псэупӀэм игупч, мыщ хэхьэх къуаджэу АдыгекӀэмрэ къутырӀэу ХомутыкӀымрэ. ПсгъуамкӀи Бжыхъэкъоежэ къоджэ псэупӀэм унэгъо 800 фӀдиз кыхеубытэ, нӀбгырэ 2500-рэ фӀдиз шӀэпсэу.

Тиреспубликэ, Краснодар краим, Урысыем ащызӀлашӀэрэ спортсмен ӀэпӀасэхэр чылэм къыдӀэкӀыгъэх. Барцо Аскэр мы уахьтэм илъэс 65-м ит, «зыфӀдэ къэмыхьугъэ тӀэжъ» раӀо, Аскэр спортым имастерэу ыкӀи атлетикэ псын-кӀэмкӀэ СССР-м ичемпионэу адыгэхэмкӀэ апӀдӀдэ хьугъэ.

Къоджэдэхэр ащыгушхохуэ дахӀэкӀэ ацӀэ раӀо шъхьафит бӀнэнымкӀэ мастерхуэ Лшы Нурдинэ, Барцо Аскэр, Лшы Аслъан, Лшы Аскэр. Барцо Аскэр урым-рим бӀнэнымкӀэ СССР-м спортымкӀэ имастер. Спортсмен анахьыжъхэм щысэ атырахызэ ныбжьыкӀэхэри къаӀӀэкӀо.

Спортсмен ныбжьыкӀэу Барцо Рустам спорт лӀэпкӀэу зыпылыр бжым зӀзэоныр («рукопашный» зыфӀлорэр) ары. Мы спорт лӀэпкыымкӀэ Европэм щыкӀогъэ зӀнэкъокъухэм дышӀэ медалэ къащыхыгъ. Рустамрэ Руслъанрэ зӀтӀуазэх, Руслъани гъэхьэгъэ дӀгъухэр бжым зӀзэонымкӀэ ешӀых, тӀури Урысыем ихэшыпыкӀыгъэ командэ рагъэблагъэх.

Зы мӀфӀэкӀ гори къуаджэм щырекӀокӀырӀэп спортсменхэр

хэмылажъэхуэ. БэмышӀэу къуаджэм и Мафэ зыхагъэунэфыкӀым, ар къызӀлузыхыгъэхэр спортсменхэр ары. Мызгъогъум ахэм язэкъуагъэп, чыплӀабэмэ къарыкӀыгъэ спортсменхэр къуаджэм имӀфӀэкӀ хэлэжагъэх.

Спорт зӀнэкъокъушхор къуаджэм испорт комплекс щыкӀуагъ, ащ хэлэжагъэхэр кӀэлэ ӀӀтахьохуэ 1993 — 1995-рэ илъэсхэм къэхьугъэхэр ары.

ЗӀнэкъокъухэм ахэлэжагъэхэр Шытхьалэ, Жыубгъу, Славянск-на-Кубани, Шъачэ, Крымскэ, Краснодар, ткъош республикэхуэ Темыр Осетием — Аланием, Къэбартэе-БӀлькӀарым, КъэрэщӀе-ЩӀэрджэсым, Ставрополь, нэмыкӀхэмэ къарыкӀыгъэх. Турнир зӀнэкъокъушхор зычӀэкӀэ зэхашцӀагъэр Лшы Аскэр ары.

ЗӀнэкъокъухэр рамыгъажъэхэзэ Лшы Аскэр гушыӀэгъу сыхьэхьугъ. Лшыехэр зӀшиц мэхъух: Аскэр, Аслъан, Адам. ЗӀкӀэри спортым пылтых, гъэхьэгъэ дӀгъухэр яӀ. Аскэр ятӀшым ыкӀоу Нурдинэ шъхьафит бӀнакӀэмкӀэ спортым имастер, народнэ депутатхэм я Бжыхъэкъоежэ Совет идепутат.

Икыгъэ лӀэшӀэгъум ия 60-рэ илъэсхэм Аскэр спорт обществэу «Локомотив» зыфилоуэрм зыщыгъасэу ыублӀэгъагъ, тренерэу илагъэр ГьомлӀэшк Руслъан. Апэрэ гъэхьагъэхэр ышӀыхуэ ыублагъэу дзэ къулыкӀум ащӀэ, КъокӀыплӀэ Германием тидзэу щылэхэм ахэтэу ипшӀэрылӀхэр егъэцӀагъэх. Мыщ шыӀэ спорт клубхэм ащыщ зыщегъасэ.

Клубым спортсмен ыкӀи

тренер цӀэрыӀохэм нӀуасэ ащыфэхуэ: Роберт Джагамазев, Леонид Колесников, Анатолий Тимохин. Аскэр ныбджэгъу кыфэхьугъагъэх Страхов Геннадий, Меркуров Василий, Пархоменко Николай. 1969-рэ илъэсым СССР-м шъхьафит бӀнэкӀэ спортымкӀэ имастерэу, Адыгейем ащ фӀдэ цӀэ зилэ иапэрэ спортсменэу Аскэр хьугъэ. Илъэс 41-рэ потребительскэ кооперацием ӀофщишӀагъ. Краснодар дэт лыщӀӀэ павильоным идирикторыгъ. Мы уахьтэми Лшы Аскэр спортым пылӀ, ныбжьыкӀэхэми ӀэпыӀэгъу афэхуэ.

Шъхьафит бӀнакӀэмкӀэ зӀнэкъокъухэм афэгъэхьыгъэ Ӏофтхьабзэу къуаджэм имӀфӀэкӀ тефагъэр къызӀуахы. Ащ хэлэжагъэх ТэхьутэмыкӀое район администрацием ипашӀэу

Адыгэ пщынэм зэхытегъэхык блэкыгъэмрэ джырэ уахтэмрэ цыфым ыкыуачлэрэ иушыгъэрэ, гушлуагъомрэ нэшхэигъомрэ. Зыпщылэн плэкырэр пщынэм ымакэ зызэхэпхык, кыздиулыкырэм уещэ. Пщынэо лазэм орэдыр кыыригъэпшыкыулыкы зыхуклэ, тхыаклүмэм зыкыредзэш, шхыэкучым, пкыынэлынэхэм ахетлупшыхыэш, лынтфи, лыпци зэкэ «кыызэ хегъанэш», дунаир нэмыклэу кыпщэху, нахыжы нахыкы зафэмышылу пчэгум кьеладэ.

Мыр кьэстхынэу сыгу кьэзыгъэкыгъэр журналэу «Зэ-кьошныгъэм» очеркэу «Пщынау» (N 4, 2005, н. 137) ыцлэу Лэхусэжэ Хьаджэрэтбий кыыригъэхьагъэр ары. Мы журналыр илъэсклэ узэклэбэжымэ кыысклэхьагъагъ. Джыри бэмышлэу синэплэгъу кыфагъ. Икыуаджэ дэс цыфхэм кьатегушылэзэ, мары Хьаджэрэтбий кыытырэр: «Кукулэ кызыриотэжыштыгъэмклэ, Саудэти зызэригъэсагъэр ыкыи идунай ехьожыфэ кызыригъэуагъэр джа янэклэ ышыпху нахыжы ипщын ары. Кьэбарэу кыытлылэсыгъэхэм тащагъэгуазэ а пщынэр я XIX-рэ лэ-шлэгъум иапэрэ клэлэныкыо зэрашыгъагъэм, икыгъэ лэ-шлэгъум ия 50-рэ илъэсхэм кыуаджэу Гьобэкыуае щыц Хьодэ Мэдинэ зэригъэцкэ-жыгъагъэм. Джащ фэдэ пщынэ хьалэмэт Саудэт кылылэ-лэсыгъагъ. Джары ар лъэшэу кыыгъэгъунэу, «бадзэ тыригъэтлысхьэрэп» зыфалорэм фэдэу зыкызырихьэщтыгъэр».

Шыпкыэр плотмэ, Хьодэ Мэдинэ зыщыц кыуаджэр Хьаджэрэтбий зэрымшлэрэм пае тлэкыу сыгу ебгъагъ. Сыда плэмэ журналист лэпласэу, чэци мафи «Адыгэ макъэм» ит зыфалорэм фэдэу ар щытыш ары. Ятлонэрэмклэ, Хьодэ Мэдинэ фэдэу пщынэшын лэфымклэ лэпласэу адыгэ шьолырым исыгъэп, исэп ыкыи. Ящэнэрэмклэ, Хьодэ Мэдинэ иунагъо сэдэгъоу сэшлэ. Яджэ тхыамафэм зэ сьдэмыхьэу кыыхэкыгъэп, ышнахыкыкы Хьазрэт сэш нахыжымы, синьбджгъу ыкыи тимахьулэ. Ящагу сызыдахькыкы, кыса-

ИШЭШАГЪЭХЭР

зэрэдунаеу щэжъынчых

джэщтыгъ Мэдинэ, лэф зыщышлэрэ мастерско-им сищэти, кьэбархэр зыкупрэ кыылуатэти, «не-кыло, бисми-лахь тэгъа-ло» ылоты, унэм сыри-щэщтыгъ. Блэкыгъэ уахтэм хьугъэ-шлагъэу, кьэбарэу щылагъэхэр илофшлэн зэ-пимыгъэу кыылуатэ-

щтыгъэх. Пщынэм хэлъышт пкыыгъохэр ыгъэхьазыры-щтыгъэх. Етланэ зэхуигъоеж-хэти, зэригъэкыужхэти, пщы-нэм «псэ кыыпигъаклэщтыгъ». Анахь гъэшлэгъон кыысы-

хьуштыгъэр пщынабз зыфало-рэм дэлъ гъучым хэшлыкы-гъэ пластинкэху мыулыных-рэр гъучлахьомклэ ыхьозэ, лупэклэ епщэзэ анахь мэкъэ псыгъом кыыщегъэжыагъэу,

аныхь мэкъэ гъумым нэсэу пщынэ лэпэхэр зытетыбзэхэр зэрэзэригъэкыуштыгъэхэр ары. Пкыыгъо зэфэшхьафэу 500-м еху пщынэм хэлъэу ылошты-гъэ Мэдинэ. Пщынэр хьазырэу, зэпэлыдыжыэу ащ зэкыищы зыхуклэ, угу кыыгъатхэ-щтыгъ.

Хьодэ Мэдинэ Бэгъэгъушлэ ыкыор 1922-рэ илъэссым ичъэ-пыогъу мазэ Хьальэкыуае кыы-щыхьугъ. Апэрэ пщынэр ащ зышлыгъэр заом кыызекыжэ 1949-рэ илъэсыр ары. Урысыл горэ чылэм кыыдэхьагъагъ Максим ыцлэу. Ащ фэлэпласэу пщынэхэр ышлыщтыгъэх, нэ-мыкы сэнэхьатхэри хэлъыгъэх. Ащ дэжэ Мэдинэ бэрэ кыуагъэ, тлэкы-тлэкыуэ а лэфым шьэфэу

шлыным фежъэщтыгъ. Ком-байнерэу, трактористэу ар ла-жъэщтыгъ. Зэлэпахьэр быра-кыыр пчъагъэрэ кыыфагъэ-шъуашэу кыыхэкыгъагъ.

Мэдинэ цыф мылагуэу, нэ-хьоир ынэгъу кыыклэщэу, «чыгоу зэрыклорэр егъэгырзы» зыфалорэм фэдэу зэхэлъыгъ. 1999-рэ илъэсым ащ идунай ыхьожыгъ. Ащ ыпэклэ иш-хьэгъусэ Мэлаличэти дунаим ехыжыгъ. Лъэшэу цыф хьа-лэлыгъэх.

Бэшкэкыо Хьазрэт Сэфэр-бий ыкыор нымкыкы Мэдинэ ыш-нахыкы. Мэдинэ янэ Фатимэт ишхьхьэгъусэ дунаим зехы-жымы, Бэшкэкыо Сэфэрбий дэкложыгъагъ. Хьазрэт Сара-тов юрист сэнэхьатыр кыы-щызлэкыгъахьэш, Тэхьутэ-мыкыое районым илъэсыбэрэ щэлажэ. Ащ ыуж пенсием оклофэ Пчыхалыкыое кьоджэ Советым хьакыулахь лэфхэмклэ инспекторэу лэф шешлэ.

Джы Мэдинэ зыфэягъэми игугъу кьэтшлын. Ишэлагъэу пщынитлэу музеим ритыгъэу члэлъых. Филармонием илъэ-луклэ Лъэцэрыкыо Кимэ лэпэ-тегъахьохэр илэху, лэпэ 24-рэ хьоу пщынэ фишлыгъагъ. Пщы-нэу ышлыгъэхэр джы кыызнэ-сыгъэми Германием, США-м, Иорданием, Сирием, Тыркуем, нэмыкы хэгъэгъухэми ащэжыны-чых.

Мэдинэ ылоштыгъэ: «Сэ зы-дэсхьыжыштыгъэп сисэнэхьат, сауж кыкылырэмэ ар язгъашлэ сшлоигъу». Хьальэкыое еджа-плэм пщынэшын лэфымклэ урокхэр кыышыратыгъэхэу, илъэс фэдизрэ аригъэхьыгъэх, ау сьд зешлэ, а сэнэхьатыр зылэ кыызгъэхьан клэлэеджа-кыохэм кыахэкыгъэп.

Ятэ Бэгъэгъушлэ зэрицлагъэр кыыгъэшпыпкыэжыэу Мэдинэ илэшлагъэ зэрэдунаеу егъэгъу-шлэ.

ЯХЬУЛЛЭ Ким.

Хьальэкыуай.

Сурэтхэм арытхэр: **Хьодэ Мэдинэ; Бэшкэкыо Хьазрэт-рэ ишхьхьэгъусэ Шурэрэ Мэ-динэ аужырэу ышлыгъэгъэ пщынэр алыгъ.**

хьыарыр — мэфэкы

Пщыдатэкыо Ризо, народнэ депутатхэм ярайон Совет итхьаматэу Кравченко Василий, Бжыхьэкыоежэ кьоджэ псэ-уплэм илэшхьэтэтэу Хьатит Аскэр, нэмыкыхэри. Мыщ фэдиз чыплабэмэ кыарыкыгъэ спортсменхэр зэрэхэлажыхэрэ сугуапэ, — кыылуагъ СССР-м шхьафит бэнэкыкы спортымклэ имастерэу, педагогикэ шлэны-гъэхэмклэ кандидатэу, профес-сорэу, культурэмрэ искусствэм-рэ якъэралыгъо университетэу Краснодар дэтым икафедрэ ипашэу Юрий Чуйко.

Зэнэкыокыум, кыуаджэм имэфэкы кьеклолагъэхэм кыа-фэгъушлуагъ район администра-цием ипашэу Пщыдатэкыо Ризо.

— Спортым ылэныкыокыкы гъэхьагъэу Лые Аскэр илэхэр Адыгеим шашлэх, — ылуагъ районым ипашэ. — Мы зэнэ-

кыокыуэр ащ ыцлэкыкы зэрэзэх-агъэр гуапэ кыысхьэу. Сы-шъуфэгъушлэ, бжыхьэкыоеж-хэр, шьуимэфэкы мафэкыкы, мыщ фэдэ лэфтхьабзэхэр шьуикыуа-джэ бэрэ кыыщеклокыныху есэлэуалэ.

Пшызэ шьолыыр шхьафит бэнэкыкы зыщегъэушъомбгъу-гъэным илахышлу зэрэхышлы-хьагъэр хигъэунэфыкыбзэ, Крас-нодар крайм и Олимпийскэ Совет ыцлэкы Владимир Ива-щенкэр игуапэу Лые Аскэр кыыфэгъушлуагъ. Пшызэ шьолыыр спортыр зэрэщызэхьа-гъэм, кыызэрэщырекыокырэм, гъэхьагъэу щышлыхэрэм яхы-лэгъэ тхылы ыкыи Аскэр спор-тымклэ лъэгаплэу зынэсыгъэр кызылотыкырэ Кубок дахэ Александр Банниковым зэ-лэашлэрэ спортсменым ри-тыгъ.

Сыхьатигъум кьэхьоу зэнэ-

кыокыуэр кыуагъэх, спортсмен лэпчэ ежэ ышхьэкыкы (коман-дэу шымытэу) пэрытныгъэ кыызэрэдиштытым фытегъэп-сыхьагъэу зекыуагъэ. Адыге-им ыцлэкыкы зэнэкыокыуэхэм ах-лэжыагъэхэр Тэхьутэмыкыое районым испортсменхэр ары. Ахэр зыгъасэхэрэр Пшызэ шьолыыррэ Адыгеимрэ физи-ческэ культурэмрэ спортым-рэкыкы яотличникэу Лые Аслъан ары (Лые Аскэррэ Аслъанрэ зышых). Непэрэ мафэм укып-кырыкымы, Лые Аслъан закьор ары Адыгэ Республи-кэм шхьафит бэнэнымклэ тре-нерэу щылажыэрэр.

Тэхьутэмыкыое районым испортсменхэм ащыщхэм ха-гъэунэфыкырэ чыплэхэр кыа-хыгъэх. Килограмм 63-рэ зи-онтэгъугъэ Гедыоджэ Азмэт кьэбэныгъэр Ставрополь кра-им кыкылыгъэ спортсмен лэ-

хэлхэр зэригъэшлагъэх.

Фэдз кыыщегъэжыагъэу Псэ-итыку нэсэу казахэр Мэдинэ кыыратхэу рагъэжыагъ. Колхоз лэфыр кыышлэу кыызыкыожькыкы, иятлонэрэ сэнэхьат — пщынэ-

пэласэу щытыгъ, бэнэкыкы зэ-фэшхьафхэр ыгъэфедэщтыгъ-гъэх. Зэкыкы кыашлошлыгъ ащ теклоныгъэр кыыдишынэу, ау лэфыр нэмыкылу хьугъэ. Азмэт кьэбэнырэр гушхогъащэ, лэфыр зэшлокыгъахэу гугъагъэ. Ау-жырэ такыкымы Азмэт инэ-кыокыогъу ныбашьокыкы алы-рэгъум кыытыридзагъ, ащ лыпытэу кыызэпыригъази блэбгъукыкы кыыгъэгъолыгъ. А онтэгъугъэ дэдэр зилэ Нэпсэу Руслъан ящэнэрэ чыплэр кыы-дишыхь. Килограмм 85-рэ зи-онтэгъугъэ Талъэкыо Мурат — ящэнэрэ, килограммишъэм нэс зионтэгъугъэ Талъэкыо Рус-лъан ятлонэрэ хьугъэх.

Бжыхьэкыоежэ кьоджэ псэ-уплэм инароднэ депутатхэм ябгъонэрэ сессиеу ялагъэм кыуа-джэм и Мафэ игъэмэфэкыкы итгъэкыотыгъэу щытегушы-лэгъагъэх. Хьакыуэ, спортсме-

нэу, артистэу республикэ зэ-фэшхьафхэм кыарыкыштыр зэрэбэр хагъэунэфыкылыгъагъ. Ахэм зэрэпэгъокыштыхэм, зыдагъэтлысыштыхэм, зэрэхьа-кыкыштыхэм атегушылэхэи ашлэ-щтыхэр, хэти зыфэгъэгъэгъэщтыр агъэунэфыгъагъ.

Спорт зэнэкыокыу лэфхэр зызэшлокыхэм, зэкыкыхэри куль-турэм и Унэ дэжэ рагъэблэ-гъагъэх. Мы чыплэм сценэри, тлысыплэхэри, кыызыщышъошг-хэри нахыпэкыкы щагъэхьазы-рыгъагъэх. Концертыхо мыщ дэжымы кыыштыгъ. Ащ хэлэ-жыагъэх Дагыстан, Кьэрэщэ-Щэрджэсым, Кьэбэртгэ-Бэлы-кыарым, Адыгеим яорэдылохэр, кьэшъуакыохэр. Кыуаджэм и Мафэ зэрифэшъуашэу хагъэ-унэфыкылыгъ.

ХЬУШТ Шэбан.

Тызыхэт дунаим мыхъо-мышлагъэу узшылуэщтыр маклэп. Анахъ гумэкыгъошхоу ахэм къахафэрэр машинэ зэ-утэклэу тигъогухэм атыхъухэ-хэрэр ары. Хэткн гукъэошху, рулым лусхэми лъэсрыкхэм тицлыфхэр бэу зэрахэклуадэ-хэрэр, шъобжхэр зэрэхахыхэрэр. Арышъ, тызыгъегумэкы-рз лф пстэуми ар апз зэрэху-рэм уехъырэхышэжынынэу шытэп.

Нэлуасэ шъузыфэсшы сшо-игъор дэх имылу зипшъырыл-хэр зыгъэцэкхэу, зыкулыкъу хъупхъу зэшлэозыхэу, зыхэт коллективым шъхъэклэфэхшо зыфишлэу Джармэкъо Вячеслав Казбек ыкхор ары. Адыгэкъалэки, Теуцожь районым-ки техникескэ надзорым фэгъэзэгъэ лфышлэхэм ар ащыш. Инспектор шъхъалэу ащ зыщы-лажхэрэр илъэс 15-м ехъу-гъэшъ, зымышлэрэ хъатэ улу-клэштэп. Ицлыф гъэпсыккэлэ, къулыкъоу ыхырэмы емы-лытыгъэу шэн гъэтылыгъэ шлагъэ зэрлэмклэ зыкыуи-мыгъэштэн плъэкыштытэп. Сыд фэдэ лфыгъоклэ утефагъэми, дэгъоу къыпфызшлуихыштыт.

Вячеслав къылэжыгъэхэу правительствэнэ шлухаф-тынхэу «За отличие в службе ГИБДД» зыфилоу апэрэ сте-пень зилэр, милицием ищытху тхылы 10-м ехъу зэфэшъхъаф къулыкъухэм къарыкыгъэхэу илэх. Етлани «За доблестную службу в милиции» зыфилоу бгъэхалхъэр къылэжыгъ.

— Уимэфэ лфшлэнхэр сы-дэуштытэу бгъаглохэра? — сеупчылэ Вячеслав.

— Сикъулыкъу зыгъэцэклэ-рэм къыщегъэжыгъэу такыкь закъо сыгуажыуагъэу лфшлэ-пэм сыклуагъэу къэсшлэжы-рэп, — къетыжы джэуап Вячеслав. — Апэрашлэу сикаби-нет сызымысыгъэ уахътэм ыуж сыналэ анахъу зытесы-дээрэр систол къытехъэгъэ

Шынэгъончъагъэм иухъумаку

сводкэхэр, нэмык къэбарык-хэр зэрыхтэр псынклэу зэхэфы-гъэнхэр ары. Ащ даклоу тикъа-лэки районымки гъогухэм ащызе-клорэ транспортым изы-тет сэуиллэклу. Шыпкхэр плотмэ, зэклэри дэгъоу плы-тэн плъэкыштытэп. Анахъу сы-налэ зытесыдзэхэрэр маршрут-нэ таксхэу цыфхэр зезыш-хэрэм языхтэ.

— Вячеслав, мыхъо-мыш-лагъэу гъогухэм къатеху-хъэхэрэм ушъхъагъу афэху-н ытэкыштыр маклэп. Е шофе-рым шапхъу зэрэеклон фаер зэриукуагъэр, е зэрешуагъэр, е транспортыр зэрэмытэрэ-зыгъэм ыпкь кыклу ары ана-хыблэу гъогум мыхъо-мышла-гъэу къытехуэхъэхэрэр къызы-хэкыхэрэр. А пстэур зэхэфы-гъошлэп ныла? — сеупчы джыри Вячеслав.

— Мары ори ушыгъуаз тигъогухэм транспорту ащызе-клорэм инахыбэр зэрэжыым, зэрэмытэрэзым апкь кыкклэу

ти Правительство 2010-рз илъэсым унашъо кызыр-дигъэкыгъэм. Ащкелэ ма-шинэж зилэхэм хабзэм сомэ мин 50 кыкклэлоу ратынышъ, зыфаем фэдэ машинаклэм тефэрэм а ахышр хагъэкыжынышъ, кредитэу е шыкларэр хигъэхъожынышъ, ыщэфын фитэу ашыгъ. Ар гъэцэ-клагъэ зыхыккэлэ, машинэ зэутэклэри, хэклодэщтыри, шъобжхэр хэзыхыштыр бэклэ нахъ мэклэщтых.

1969-рз илъэсым Джэ-джэхаблэ Вячеслав къы-щыхыгъ. Къызэрыхъу-хъагъэр унэгъо лэжыккэ лужу. Ячылэ дэт гурыт

еджаплэр дэгъоу къызеухым, башъ темышлэу дзэм къулыкъу шыхынэу ашагъ, ыцли дахэклэ шырагъэгуагъ, шытху псы-мэхэри мымаклуэ ябынхэм къафагъэхъу кыхэкыгъ. Ар икбоджэгъухэмки, илахылы-хэмки, иныбджэгъухэмки гушлогъуагъ.

Дзэ къулыкъу кызыкы-жыым, Вячеслав шоферэу тлэ-клэу мэлэжышъ, етлэнэ ама-лэу лэклэхэм апкь кыкыккэ милицием лфшлэ кызы-рыклоу хэхъ. Ихъупхъагъэклэ, хэти къыдемылуэ, милицием имайор нэсыгъэу, ыпшэккэ зыцлэ къетлогъэу къулыкъу шъхъэклэфэхшо къыщыфашлэу шэлажышъ, псауныгъэ пытэ илэнэу, шлоу, дахэу шылэр къы-дэхуэнэу, ибын-унагъо насы-пышлонэу, икълэлэпчылэу хъар клонлэнэу сыфэлъало.

КЪЭДЭ Мухьдин.

Адыгэкъал.
Сурэтым итыр: Джармэкъо Вячеслав.

Любэ сыфэгъушлэ!

«Адыгэ макъэр» къэбар лыгъэлэсэу, гужыдэгъэклуэ ти. Джыри бэрэ дунаир мамырэу, къэбар гушлуагъор къебэклуэ, илъэсыклуэу къаклорэм хъаркелэ техъанхэу, тижурналистхэу мафэ къэс тызыгъэгъушлорэмэ псауныгъэ пытэ ялэнэу, илъэ-сыбэрэ ядахэ алонэу тафэлъало. Сэ сшъхъэккэ «Адыгэ ма-къэм» илъэс 50-м къехыгъэу сыккэлтхэ, ащ семыджэмэ, лъэ-шэу сыфэгъушлэ, лъэпкъым икълэбарэу шылэр ащ ктэхъэ, цыф дэгъубэ къэтхэ. Ащ фэдиз хъугъэ-шлагъэ зэрыт «Адыгэ макъэм» клэмытхэрэр инэу хэуко, лъэпкъым шульэгъу тэрз фырилэп.

Шэклогъум и 16-м гъэзетым кыхыагъ Мамыжъ Любэу илъэс 28-рз лъэпкъ гъэзетым мыпшъыжыгъэу фэлэжыгъэм тхыгъэ бэдэдэ зэрэлэккыгъэр.

Уилъэпкъ уфэгумэкыныр, удэмышъхъахэу ар бгъэдэхэ-ныр насыпыгъ, Люб. Джыри бэрэ уикъарыу илъэу лъэпкъ гъэзетыр бгъэдэхэнэу, псауныгъэ пытэ Тхъэм къыуитынэу, уибын удатхэу бэрэ ушъхъащытынэу сыпфэлъало. Инэу сикъэгъушлуагъ уисурэт гъэзетым зисэлъагъом.

Тызылэпкъонэу мыхъурэми, бэу шлу утэлъэгъу, утиклас, утилъап. Уинэнэжыгъэу шлудэдэ плъэгъуштыгъэм бэ зэригъэшлагъэм фэдэу ори гъэшлэ кыхыгъэ Тхъэм къыуит. Си-быными сэлэм фабэ къыуахыжы. Уилофшлэгъухэми пса-уныгъэ пытэ ялэу бэрэ шылэнхэу, тхыгъэ гъэшлэгъонмэ та-щагъэгъуазэу, мамыр шылэккэ дахэ хэти илэнэу сэлъало. Илъэсыккэ хъар Тхъэм хэти тырегъахъ.

ХЪАГЪУНДЭКЪО Шамсэт.

Мамхыгъ.

Хэгъэгъу зэошхор

**къызежыгъагъэр илъэс 70-рз зэрэхъурэм
ипэгъоклэ**

Тыгъэгъазэм и 1-м АР-м и Лъэпкъ музей иактовэ зал еджэккэ цыккелэу члэсыгъ. Ахэм апае ветеранхэм я Адыгэ республикэ совет зэхышхэу лфшлэбзэу «Лыхъужыныгъэм иурок» зыцлэр ащ шыклуагъ. Ар зыфэгъэхыгъэр Хэгъэгъу зэошхор къызежыгъа-гъэр кыхыашт илъэсым мэкъуогъум и 22-м илъэс 70-рз зэрэ-хъурэр ары.

Лыхъужыныгъэм иурок кызылуиыхыгъ ветеранхэм яреспубликэ совет итхъаматэу Г. В. Барташук ыкн ащ имэхъанэ къыте-гушылагъ. Ащ ыуж «1936 — 1939-рз илъэсхэм Европэм зао кымыхъухъанымккэ СССР-м дипломатическэ лфыгъоу къылэтыгъэхэм яхылылагъ» зыфилоу темэр къеклолагъэхэм къафилоагъ Адыгэ педколледжым ипашэу Ацумыжъ Казбек. «1939 — 1941-рз илъэсхэм Улэшыгъэ Клуачлэхэм апае кадрэ-хэр гъэхъазырыгъэнхэмккэ СССР-м шырагъэклогыгъэ лфыгъохэр» зыцлэ темэм ехылылэгъэ урокыр гъэшлэгъонэу «кытыгъ» Генрих Барташук. Контр-адмиралэу Тхъагъэпсэу Мэдждэ 1942-рз илъэсым Мыекъуапэ нэмыц-фашист теахлэхэм залыгъым ыльэгъуэгъэхэм ашышхэм еджаглохэр ашигъэгъозагъэх. Ар лъэшэу ашлогъэшлэгъоныгъ. Адыгеим нэмыц-фашист хъунклакхэр зэрэрафыжыгъэ темэр лупклэу къылоагъ дзэкъулыкъушлэхэм яветеран комитет итхъаматэу Леонид Рудяк.

Тихэгъэгъу кырашыллэгъэ зэо пхъашэм адыгэхэр зэрэхэлэ-жыагъэм фэгъэхыгъэу ныбжыккэхэм апашъхъэ кышчыгушылэу ветеранхэм я Адыгэ республикэ совет ипресс-секретарэу Шы-мыгъэху Мурат. Адыгэ Республикэм иветеранхэм ясовет ит-хъаматэ игуадзэу Цыккышъэ Аслъан «Хэгъэгъу зэошхор кы-зэрэжыагъэр» зыфилоу темэмккэ «кытыгъэ» урокри гъэшлэ-гъонэу клуагъэ.

Лектор купым хэтхэм шъхъадж ипсалъэ зэриухыгъэм лы-пытэу Мыекъопэ дзэ гарнизоным цызэхъэщэгъэ ордэло купым Хэгъэгъу зэошхом илъэхъан аусыгъэ ордэхэу «Катюша», «Свя-щенная война», «Три танкиста» зыфилохэрэр, нэмыкхэри кы-зэралугъэхэм лыхъужыныгъэм иурок кыгъэбаигъ. Ккэлэцыккылухэри ахэм къадежыуэгъэх.

«Лыхъужыныгъэм иурокэу» Хэгъэгъу зэошхор кызырежы-агъэм фэгъэхыгъэр ныбжыккэхэм агу зэрэрихыгъэр ахэплъа-гъоу, разэхэу зэбгырыкыжыгъэх.

(Тикорр.).

Акылы хэбгъотэщт, гушшыси уигъэшлэщт

Адыгэгъу зилэ пэпчыккэ ныдэлъфыбзэккэ тхыгъэ гъэзет закъоу «Адыгэ ма-къэр», журналэу «Зэ-къошныгъэр», ккэлэцыккэ журналэу «Жогъобы-ныр», адыгэ тхаклэхэм ятхылыккэхэр осэнчхъ. Ахэм ашлуабэ шлэу яжэх тхылэеджэхэр. «Емыджа-гъэр нэшъу» зэралугъэм дырагъаштэу, хэутыгъэ тхыгъэ зэфэшъхъаф-хэмккэ шылаккэм шыху-рз-шышлэхэрэм зафагъэ-нэлуасэ, ахэмккэ ежхэ-ми гурышэ зэфэхысыж-хэр ашых.

Бэмышлэу журналэу «Зэ-къошныгъэм» ия 3-рз номер кыдэкыгъ. Ащ, зэрэхабзэу, художественнэ тхыгъаклэхэр, тхаклэхэм ашышхэм ямэфккэ мафэхэм яхуылэу зэрафэгъу-шлэхэрэр, литературэ критикэмккэ тхыгъэ нэклубгъохэр ыкн тхэным зезыгуштыхэрэм ярассказхэр кыдэхъагъэх.

Хэтэрэ цыфккэ анахъ мэхъанэ зилэр илъэпкъ тарихъ, ащ кы-рыклуагъэр ышлэнхэр ары. Ащккэ лфшхэу зышлэрэ тхэккэ цырылоу Мэщбэшлэ Исхъакъ итарихъ романыккэу «Джасус» зыфилоу романыр кызылуехы.

Щэч хэлъэп романыккэу шыщ пычыгъор акылы хэбгъуа-тэу, гушшысэ уигъэшлэу зэрэ-хыгъэм.

Цуекъо Юныс ироманыккэу «Лышлэжъ» зыфилоу темэр шыщ пычыгъохэми лъэпкъым игъоу мылсынклэу зыфэдэгъэр къалуагъ.

Журнал нэклубгъохэм чыплэ шаубытыгъ усаклоу Теуцожь Цыгъо кызыхыгъэр илъэси 155-рз, зэлъашлэрэ тхаклоу Еу-тых Аскэр кызыхыгъэр илъэс 95-рз зэрэхъуэгъэхэм. Ергъуко-Щэшлэ Шамсэт имэфккэ мафэ ехуылэу шлэныгъэлэжыгъэу, лите-ратурнэ критикэу Цуамыккэ

Тыркубый ишлэшхэр кызы-щырилотыкыгъэ статьям ыкн ежъ Шамсэт ирассказ ккэлхэу ккэлэцыккылухэмккэ гъэсэпхы-дэ кыккылапхэм чыплэ ша-убытыгъ.

Адыгабзэм икълэбзагъэ, илэшлугъэ, илъэшыгъэ, акылы гъэлорышлэклэм, цыфыгъэ хабзэм зафэзыгъэнэлуасэ зышлоигъохэр Гъуккэлл Нур-бий ирассказ ккэлхэм агъэ-гушлэщтых.

Къуекъо Налбий, Къумпыл Къадырбэч яусэхэу Хэгъэгъу зэ-ошхом фэгъэхыгъэхэр журна-лым кыдэхъагъэх.

Пэнэхэс шыщ ккэлэегъа-джэу Шагудж Саидэ иусэу «Адыгэ бзылфыгъ» зыфило-рэр апэрэу журналым кыхи-утыгъ.

Яблоневскэ гурыт еджа-плэм иккэлэегъаджэу Шыхъэлхэу Маринэ иусэхэри мыщ дэтых.

Ккэлэклэу Сиху Султлан ирас-казэу «Шыгуль» ыкн Ты-гъужъ Санят ирассказэу «Бзыл-фыгъэ насып» зыфилохэрэр гъэшлэгъонхэу, уагъэрэу гъэл-сыгъэх.

Журналэу «Зэкъошныгъэм» ныбджэгъуныгъэ пытэ дызилэ-хэри, дызилэмэ зышлоигъохэри еджэхэмэ клэмыгъожыныхэу кысысэхъу.

МАМЫРЫКЪО Нуриет.

Сурэтым итыр: журналым ыккышъо итеплэ.

01-м
къеты

Хьакухэм

шъуафэсакъ

Статистикэм къызэригъэ-
лъагъорэмкIэ, цIыфхэм япсэу-
пIэхэм машлоу къащыхьурэр,
нахьыбэрэмкIэ, пхъэкIэ агъэ-
плъырэ хьакухэр ары къызы-
пыкIырэр. Ахэм яшIынкIэ шап-
хъэхэр икъоу зэрамыгъэцакIэ-
хэрэм, игъом зэрамыгъэцэ-
кIэжъхэрэм, зэрафэмысакъхэ-
рэм тхьамыкIагъор къафехьы.
ПхъэкIэ агъэплъырэ хьакухэм
ягъэуцункIэ шэпхъэ гъэнэфагъэ-
хэр щыIэх. Ахэр нахьыбэхэм Iэ-
пэдэлэл ашых, аукъонхэр хэгъэ-
кIыри, къыдалгытахэхэрэп.
Хьакур тэрэзуу гъэуцугъэми, ащ

игъэфедэнкIи усакъын фæе.
ПсынкIэу къызыкIэнэрэ гъэ-
стыныпхъэхэмкIэ нахьыбэхэм
хьакур зэхагъанэ. Ащ мэшIошхо
къыпыкIынкIэ шынагъо. Ма-
шIор зыщыблэрэ хьакум зыпа-
ри лъымыплъэу е кIэлэцIыкIу-
хэм уащыгугъэу къэбгъанэ хъу-
щтэп. Лъэшынщэу машIор зэрэ-
зэхагъэнагъэм ыпккъ къыкIэу
чэгъэ чIыплэхэр хьакум фэ-
хьух, ахэм жьы стырэу къадэ-
кIырэм пхъэм хэшIыкIыгъэ-
хэм къакигъэнэнкIэ шынагъо.
Унэм псэуалъэу итхэр, сто-
лыр, пхъэнтIэкIухэр, шкафыр

хьакум пэчыжъэу шытынхэ фæе.
Хьакум ишIынкIэ е игъэцэ-
кIэжъынкIэ шапхъэхэр мыу-
къогъэнхэм фэшI мэшIогъэ-
кIуасэхэм я Урысые обществэ
фитыныгъэ къызэритыгъэ хьа-
кушIхэр къежъугъэблагъэх.
Хьакухэм ягъэфедэнкIэ шап-
хъэхэр шIокI имыIэу жьугъэца-
кIэхэмэ, машIом шыухъумагъэ
шъузэрэхъуштыр зыщышъу-
мыгъэгъушш.
Татьяна ОЧКАСОВА.
МашIор къэмыхъуным
лъыплъэгъэнымкIэ АР-м
икъэралыгъо инспектор.

ИскусствэхэмкIэ республикэ колледжыр илъэс 50 хъугъэ

Лъэшэу тищыкIэгъэ еджапI

ИскусствэхэмкIэ Адыгэ республикэ колледжэу Тхьабысымэ Умарэ ыцIэ зыхьырэр зылажъэрэр илъэс 50 хъугъэ. Ащ фэгъэхьыгъэ зэхэхьэм Правительствэм икьулыкьушIэхэр, илъэс зэфэшхьафхэм еджапIэр къэзыухыгъэхэр, Москва, Санкт-Петербург, нэмыкIэхми къарыкIыгъэ артистхэр, Адыгеим иансамблэ цIэрылхэр, колледжым непэ IофщызышIэхэрэмрэ студентхэмрэ хэлэжъагъэх.

Пэублэ гушыIэкIэ юбилей зэхэхьэр кызыуихыгъ колледжым идиректорэу Цундышкэ Нурыет. Адыгэ Республикэм и Премьер-министрэ игуадзэу Алексей Петрусенкэр ти Президентэу ТхьакIушынэ Аслъанрэ Правительствэмрэ ацIэкIэ юбилей зэIукIэм къекIолIагъэмэ кьафэгушIуагъ, тапэкIи гъэхьагъэхэр ашынэу афиIуагъ. Алексей Петрусенкэр, АР-м культурэмкIэ иминистрэу Чемышэо Гъазый, колледжым идиректорэу Цундышкэ Нурыет кIэлэегъаджэхэм, ныбжыкIэхэр искусствэм фэгъэсэхэрэм ыкIи щыIэныгъэм

Хэшх Индар, Хьанэхъу Адам, Тыкбо Къэплъан, Владимир Коваленкэр, Хьот Заур, Лъэцэр Адамэ еджапIэм идиректорэу щытыгъэх. Лъэхъанэу зыхэтхэм елгытыгъэу директорхэм Iоф ашIэщтыгъ, нэбгырэ пэпчъ лъэуж дэгъу кыгъэнагъ.

КIэлэегъадж

А гушыIэр зызэхэпхыкIэ, шIэныгъэ озыгъэгъотыгъэм, уисэнэхьат уфэгъэгъэсэгъэм ыцIэ кьепIо пшIоигъу. Щытхъоу пфалорэр дэбгошынэу зифэшIуашэхэм кIэлэегъаджэр сыдигъуи

ля Уваровам, нэмыкIэхми яIофшIагъэ жьы хьурэп.

Музыкэм итеорие зэгъэшIэгъэныр анахь хьылгъэмэ ащыщ. Татьяна Неделько, Шэуджэн Джансур, Светлана Хватовам, нэмыкIэхми зэхэхьэм ацIэ кьащыраIуагъ. КъэшъуакIохэр, театрэм Iоф щызышIэщтхэр езыгъаджэхэрэм, фэшъхьафхэмэ щыгъхъоу афаIуагъэм уегъэгушхо.

Ясэнэхьат ахьонжьырэн

ЕджапIэм изэхэхьэ кышыгушыIагъэх Бастэ Азмэт, Къулэ Мыхьамэт, Къэгъэзжэ Байзэт, ШхончбэшIэ Муратэ, Ацумьжэ Казбек, Сулейманов Юнысэ, Наталья Чепниан, Анатолий Шипитыко, нэ-

ансамблэхэу «Налмэсымрэ» «Ислъамыемрэ», нэмыкIэхми пчыхьээзэхэхьэр кьагъэбаигъ. Орэдылхэм, къэшъуакIохэм колледжыр кьызаухыгъэм кыщегъэжъагъэу ясэнэхьат фэшъыпкьэхэу искусствэм зэрэфэлажэхэрэр концертым кыщагъэлэгъуагъ.

Адыгеим ит еджапIэхэр тыубыхэрэп, ау искусствэхэмкIэ колледжыр нахь кьахэдгъэщытшIоигъу. А еджапIэр Адыгеим имылагъэмэ, культурэмрэ искусствэмрэ яIофшIэхэр хэта республикэм пае зыгъэхьазырын зытэкIыщтыгъэр? Шагудж Маринэ, Мамсыр Маргаритэ, Нэхэ Тэмэрэ, Сулейманов Юныс, Хьупэ Муратэ, ХьокIо Сусаннэ, Гьонжыкьэ Аскэр, Къулэ Мирэ, НэмытIэкьэ Мирэ, Бахьукьэ Адамэ, Мышгъэ Андзаур, нэмыкIэхми ацIэ кьетIо зыхьукIэ, искусствэхэмкIэ еджапIэу тилэхэр тыгу шIукIэ кьэтэгъэкIыжыхь. Ти Президентэу Тхьа-

хэзыщэхэрэм щытхъу тхылъхэр аратыжыгъэх, шIоу щыIэр кьадэхъунэу афаIуагъ.

Адыгэ Республикэм изаслуженнэ артистэу Сихъу Станиславрэ артисткэу АфэшIэгъо Фаинэрэ зэрэщэгъэ юбилей концертыр гум кьинэжынуу кIуагъэ. Экраным кьытыридзэгъэ кьэгъэлэгъонхэм IупкIэу кьалотагъ колледжым итарихь. ЕджапIэм ыцIэ зэблихьуштыгъэми, пшъэрылгъэхыгъэу илэр зэригъэцIэкIэщтым иамалышIухэр кьыгъотыштыгъэх.

Директорэу иIагъэхэм кьащытхъугъэхэ кьодыеп, зэхэщэн Iофхэр щыIэныгъэм зэрэщыпхьарашыштыгъэмкIэ непи ахэм щысэ атепхынэу щыт. Апэрэ идиректорэу Ахэджэго Щэбанэ кьуаджэмэ адэс ныбжыкIэмэ албыкIоштыгъ, сэнаушыгъэ зыхэлъхэр кьахигъэщыштыгъ. Студентхэм ятэм фэдэу албыплъэщтыгъ, яфэIо-фашIэхэр зэшIуихыштыгъэх. ЦыфышIугъ.

ахэолытэ. ФортепианэмкIэ апэрэ кIэлэегъаджэу щытыгъэх Елена Жуковар, Наталья Бескоровайнаяр, Татьяна Кан, нэмыкIэхэри.

БзэпсыхэмкIэ орэдышъохэр музыкальнэ Iэмэ-псымэхэмкIэ кьегъэлэгъэнхэм апылгъэ кIэлэегъаджэмэ ацIэ кьепIо зыхьукIэ, Хьунэго Земфирэ кьыщегъэжъэнышъ, узыщыгъхъун плъэкIышIт кIэлэегъаджэу колледжым щылажъэрэр макIэп. Лъэпкь музыкальнэ Iэмэ-псымэхэм студентхэр афэгъэгъэсэщтыгъэхэм Лъэцэрыкьэ Кимэ ащыштыгъ.

Орэд кьэзыIо зышIоигъор макIэп, ау ащ уфеджэныр IэшIэхэп. Сихъухэм яунагъо, Андзэрэкьэ Вячеслав, Даутэ Сарыет, Пэнэшъу Раисэ, Шъэожэ Розэ, Шъхьэбэцэ Сыхьатбый, Мэт Жаннэ, Нэхэ Тэмэрэ, Ната-

мыкIэхэри. Концертым хэлэжъагъ Марининскэ театрэм иактрисэу, дунэе фестивалъхэм ялауреагъу, АР-м инароднэ артисткэу Шагудж Маринэ. Мыекъуапэ зэрэщеджагъэр, Санкт-Петербург Iоф зэрэщишIэрэр, фэшъхьаф кьэбархэр ащ кьытфилотагъэх.

Москва кыкIыгъэ орэдыIо купым, АР-м инароднэ артисткэу Нэхэ Тэмэрэ, дунаим щыцIэрыло

кIушынэ Аслъан, Парламентымрэ Правительствэмрэ еджапIэр янэплэгъу ит, игъэхьагъэхэм ахигъэхьонэу щэгугъых.

Сурэтхэм арытхэр: юбилей зэхэхьэм хэлэжъагъэхэр.

НэкIубгъор зыгъэхьазырыгъэр ЕМТIЫЛЪ Нурбий.

Зэхэзыщагъэхэр:
Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэр, иминистрэхэм я Кабинет

Къыдзыгъэжыкырэр:
Адыгэ Республикэм лъэпкь IофхэмкIэ, IэкIыб кьэралхэм ащыпсэурэ тилъэпкьэгъухэм адырIэ зэпхыныгъэхэмкIэ ыкIи кьэбар жьугъэм иамалхэмкIэ и Комитет
Адресыр: ур.Крестыанскэр, 236

Редактор шъхьалэр

ДЭРБЭ ТИМУР

Редакциер зыдэщыIэр:
385000,
кь. Мыекъуапэ, ур. Первомайскэр, 197.

Телефонхэр:
приемнэр: 52-16-79,
редактор шъхьалэм иапэрэ гуадзэр: 52-49-44,
редактор гуадзэр-пшъэдэкIыжэ зыхьырэ секретарыр: 52-16-77.
E-mail:
adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхьатыгъэр:

Урысые Федерацием хэутын IофхэмкIэ, телерадиокъэтынхэмкIэ ыкIи зэлы-IэсыкIэ амалхэмкIэ и Министерствэ и Темир-Кавказ чIыплэ гъэлорышIанI, зэраушыхьатыгъэ номерыр **ПИ №10-3892**

Гъэзетым кыхиу-тыхэрэм мышъыпкьагъэу кьахафэхэрэмкIэ кьэзытхыгъэхэм пшъэдэкIыжэ ахы. Кьатхэхэрэмрэ гъэзетым щылажэхэрэмрэ яеплгыкIэ зэтемыфэн ылгъэкIышт. Гъэзетеджэхэм кьытфагъэхьэрэ тхыгъэхэр зэхэтфыхэрэп ыкIи кьэзытхыгъэхэм аIэкIэдгъэхьажыхьэрэп.

Зыщыхаутырэр
ОАО-у «Полиграф-ЮГ»,
385000,
кь. Мыекъуапэ, ур. Пионерскэр, 268

Пчъагъэр 4668
Индексхэр 52161 52162
Зак. 3334

Хэутыным узщыкIэхтэнэу щыт уахьтэр
Сыхьатыр 18.00
ЗыщыкIэхтэгъэхэ уахьтэр
Сыхьатыр 18.00